

Det ville utvivlsomt højne bogens anvendelighed, hvis den var blevet forsynet med et stikordsregister. Også litteraturlisten kunne have været udformet på en måde, som gjorde det lettere for læseren at gå videre på egen hånd. Jeg savner her sådanne standardværker som Harman's Modern Factor Analysis og Torgerson's Theory and Methods of Scaling. Desværre er bogen præget af en irriterende mængde trykfejl, som især er gået ud over navne: INSCAL i stedet for INDSCAL er en gennemgående fejl, bortset fra pp. 431-433. Wonnacott bliver til Wonnacutt (p. 197) von Neumann til van Nemann (p. 440), og Shepard til Sheppard (p. 247), for blot at nævne nogle eksempler. Sidstnævnte mangler desuden i litteraturfortegnelsen.

Jeg tvivler på, at nogen vil være i stand til at gennemføre en skaleringsanalyse på grundlag af fremstillingen i denne bog alene. Det vil nok i de fleste tilfælde være nødvendigt at gå videre til de primære beskrivelser af de forskellige teknikker. Hvis det derimod gælder om at give et oversigtsmæssigt indtryk af, hvad der er muligt indenfor skaleringsområdet i dag, er bogen særdeles vel-egnet.

Peter Nannestad

Kontrast. Tidsskrift for Politikk, kultur, kritikk, nr. 1 1979. (Tema: Latin-amerika), Oslo: Pax Forlag.

Det norske venstrefløjstidsskrift "Kontrast", udgivet af Pax, er gået ind i sin 15. årgang og fortsætter linjen fra de senere år, hvor temanumre har været fremtrædende. I 1978 var temaerne således om international solidaritet, oprustningen, den socialistiske opposition i Østeuropa og de franske filosoffer og marxismen. Tidsskriftet udmerker sig ved at bringe introduktioner til aktuelle diskussioner på venstrefløjen i såvel Norge som udlandet.

En anden tendens i de seneste årgange af tidsskriftet har været den stadig mere omfattende og kvalificerede beskæftigelse med den tredje verden, og denne linje fastholdes i det første nummer af 1979-årgangen, der i hovedsagen er hel- ligt analysen af den seneste økonomiske og politiske udvikling i Latinamerika. Temaet er først og fremmest koncentreret om baggrunden for krisen i de sydlige diktatorlande, hvor man gennem en række mere eller mindre tydelige pseudo-valg, har forsøgt at skabe i det mindste en demokratisk facade, der kunne svække den øgede folkelige mobilisering og dermed tilfredsstillende den internationale kapi- tals krav om arbejdsro.

Denne krise for militærdiktaturerne og den øgede folkelige mobilisering ana- lyseres af den chilenske journalist Kalki Glauser i artiklen "Hamskifte. En ny etappe i klassekampen i Latin-Amerika". Glauser ser primært dette hamskifte som

Det ville utvivlsomt højne bogens anvendelighed, hvis den var blevet forsynet med et stikordsregister. Også litteraturlisten kunne have været udformet på en måde, som gjorde det lettere for læseren at gå videre på egen hånd. Jeg savner her sådanne standardværker som Harman's Modern Factor Analysis og Torgerson's Theory and Methods of Scaling. Desværre er bogen præget af en irriterende mængde trykfejl, som især er gået ud over navne: INSCAL i stedet for INDSCAL er en gennemgående fejl, bortset fra pp. 431-433. Wonnacott bliver til Wonnacutt (p. 197) von Neumann til van Nemann (p. 440), og Shepard til Sheppard (p. 247), for blot at nævne nogle eksempler. Sidstnævnte mangler desuden i litteraturfortegnelsen.

Jeg tvivler på, at nogen vil være i stand til at gennemføre en skaleringsanalyse på grundlag af fremstillingen i denne bog alene. Det vil nok i de fleste tilfælde være nødvendigt at gå videre til de primære beskrivelser af de forskellige teknikker. Hvis det derimod gælder om at give et oversigtsmæssigt indtryk af, hvad der er muligt indenfor skaleringsområdet i dag, er bogen særdeles velegnet.

Peter Nannestad

Kontrast. Tidsskrift for Politikk, kultur, kritikk, nr. 1 1979. (Tema: Latinamerika), Oslo: Pax Forlag.

Det norske venstrefløjstidsskrift "Kontrast", udgivet af Pax, er gået ind i sin 15. årgang og fortsætter linjen fra de senere år, hvor temanumre har været fremtrædende. I 1978 var temaerne således om international solidaritet, oprustningen, den socialistiske opposition i Østeuropa og de franske filosoffer og marxismen. Tidsskriftet udmerker sig ved at bringe introduktioner til aktuelle diskussioner på venstrefløjen i såvel Norge som udlandet.

En anden tendens i de seneste årgange af tidsskriftet har været den stadig mere omfattende og kvalificerede beskæftigelse med den tredje verden, og denne linje fastholdes i det første nummer af 1979-årgangen, der i hovedsagen er hellet på analysen af den seneste økonomiske og politiske udvikling i Latinamerika. Temaet er først og fremmest koncentreret om baggrunden for krisen i de sydlige diktatorlande, hvor man gennem en række mere eller mindre tydelige pseudo-valg, har forsøgt at skabe i det mindste en demokratisk facade, der kunne svække den øgede folkelige mobilisering og dermed tilfredsstillende den internationale kapitalens krav om arbejdsro.

Denne krise for militærdiktaturerne og den øgede folkelige mobilisering analyseres af den chilenske journalist Kalki Glauser i artiklen "Hamskifte. En ny etappe i klassekampen i Latin-Amerika". Glauser ser primært dette hamskifte som

et resultat af den nye internationale arbejdsdeling, hvor den hidtidige import-substitutionsmodel har spillet fallit. Ifølge Glauser har dette medført, at det lantinamerikanske borgerskab overalt tvinger sine interesser igennem i samarbejde med den internationale kapitalisme. Dette har i realiteten frataget mellemlagene enhver mulighed for en selvstændig udvikling, således at de nu har valget mellem en betingelsesløs underkastelse under de monopolistiske gruppers dominans eller at slutte sig til de stadig mere omfattende arbejder- og folkebevægelser.

Dette revolutionære potentiale analyseres i en artikel af Finn Skårderud ("Latin-Amerikas lange marsj. 20 år etter den cubanske revolusjon"), der er en historisk oversigt over klassekampens udvikling fra den væbnede guerillakrig med basis i landområderne over guerillaens fallit frem til dagens klassekamp, som i højere grad er funderet i industriarbejderklassen i byerne. Artiklen giver trods en del forenklinger et godt billede af de revolutionære kræfters stilling i Latinamerika. I modsætning til Glauser mangler Skårderud en tilstrækkelig analyse af dagens situation, således at han uden væsentlige forbehold sætter lighedstegn mellem de omfattende strejker og en umiddelbar revolutionær situation.

Foruden disse to artikler findes i temanummeret en særdeles interessant artikel om "Ideologiformidling i Mexico" af Inger Elisabeth Hansen, der analyserer et ellers ret forsømt område omkring den ideologiske og kulturelle afhængighed og mediernes rolle som demobiliserende faktor. Endelig findes en artikle om Carters Latinamerika-politik, der sætter kravene om respekt for menneskerettighederne ind i sammenhængen med USA-kapitalens interesser i området.

Tidsskriftet har hidtil ikke været særlig udbredt i Danmark, men det må anbefales folk med interesse for aktuelle artikler om venstrefløjsdebatten og problemer i den tredje verden at være opmærksom på "Kontrast".

Jørgen Würtz Sørensen

Hans Martens, Danmarks ja, Norges nej. EF-folkeavstemningerne i 1972, Dansk Udenrigspolitisk Instituts skrifter, København: Munksgaard, 1979, 242 s. 96,20 kr.

Siktemålet med denne boken er adskillig mindre ambisiøst enn tittelen antyder. Hans Martens har ikke til hensikt å foreta en allmen sammenlignende studie av folkeavstemningene om EF i Danmark og Norge. Hans studieobjekt er de to folkebevægelserne mot EF. Formålet er å analysere og sammenligne "deres interne forhold samt relationer og funksjoner i det politiske system" (s. 9) for derigjennom å "undersøge organisationernes rolle i den udenrigspolitiske beslutningsprosess" (s. 10). Denne oppgaven løser han, efter min vurdering, meget tilfredsstillende. Boken inneholder en solid, detaljrik og overbevisende empirisk analyse av folke-